

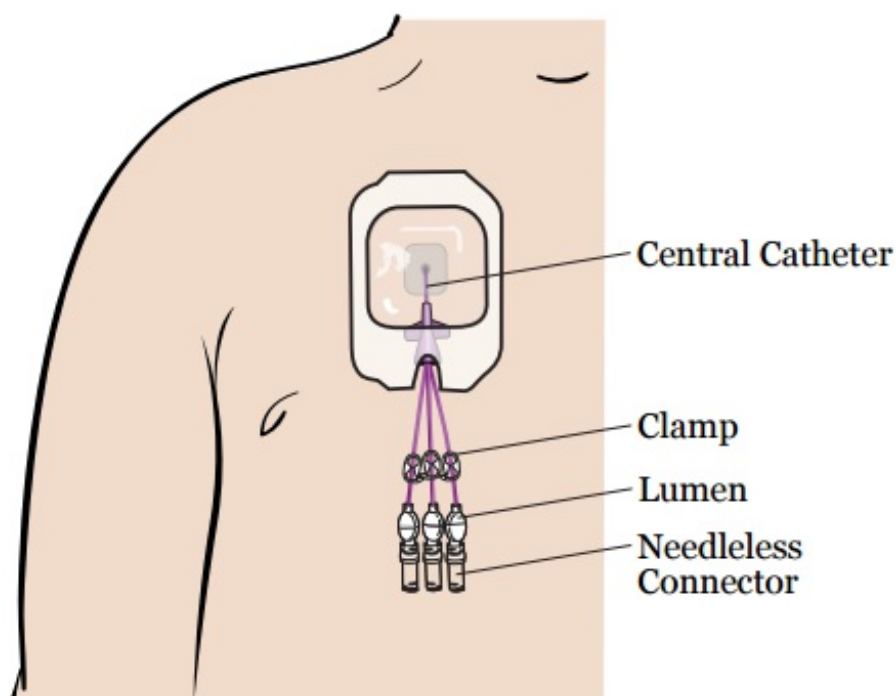
אודות הצנתר הורידי המרכזי (CVC) למטופלים ילדים

מידע זה מסביר אודות החדרת צנתר ורידי מרכזי (CVC), כולל כיצד להתכונן ולמה ניתן לצפות. הוא מסביר גם כיצד לטפל בצנתר. במשאב זה, המילים "אתה" ו"שלך" מתייחסות אליך או אל ילדך.

אודות צנתר ורידי מרכזי (CVC).

CVC הוא צנתר (צינור ארוך וגמיש) המוחדר לתוך וריד בחזה. קיימים סוגים שונים של צנתרים. הרופא יחליט מהו הסוג המתאים לך ביותר.

לכל סוגי ה-CVC יש צנתר מרכזי אחד המוחדר לתוך וריד גדול סמוך ללב. מחוץ לגוף, הצנתר עשוי להתחלק ל-1, 2 או 3 צינוריות קטנות יותר המכונות לומנים. לכל לומן יש מהדק, מחבר ללא מחט (שלעיתים נקרא clave), ומכסה חיטוי בקצהו (ראה איור 1).

איור 1. צנתר ורידי מרכזי (CVC)

החדרת CVC פירושה שתזדקק/י לפחות דקירות של מחטים. הצוות המטפל יעשה שימוש ב-CVC עבור:

- נטילת דגימות דם
- מתן נוזלים
- מתן כימותרפיה ותרופות נוספות
- מתן עירוי דם
- מתן הזנה תוך-ורידית (IV)

ה-CVC יכול להישאר בתוך הגוף אפילו למשך שנים. הוא ישאר במקומו לכל אורך הטיפול שתעבור/י. הרופא יסיר את ה-CVC כאשר לא תזדקק/י לו יותר.

העובדה שיש לך CVC לא אמורה למנוע ממך לבצע את פעילויותיך הרגילות, כגון ללכת לבית הספר או לעבודה, להתקלח ולבצע פעילות גופנית קלה. למידע נוסף יש לקרוא את סעיף "הטיפול ב-CVC".

יתבצע לך הליך של החדרת ה-CVC. האחות תסביר לך כיצד להתכונן להליך. היא גם תלמד אותך כיצד לטפל ב-CVC לאחר ההליך. תלמד/י כיצד:

- להחליף תחבושת
- להחליף את המחברים ללא מחטים
- להחליף את מכסי החיטוי (כגון SwabCaps™)
- לשטוף את ה-CVC

ניתן לצרף מטפל, בן משפחה או חבר לתהליך הלמידה. השתמש/י במשאב זה כדי לסייע לך לזכור את שלבי הטיפול ב-CVC לאחר חזרתך הביתה.

לפני ביצוע ההליך

שאלות בנוגע לתרופות

ייתכן ויהיה עליך להפסיק ליטול חלק מהתרופות שלך לפני ההליך. שוחח עם הרופא בנוגע לתרופות שבטוח עבורך להפסיק ליטול. להלן מצורפות מספר דוגמאות נפוצות.

תרופות נוגדות קרישה (מדללי דם)

אם את/ה נוטל/ת מדללי דם (תרופה המשפיעה על אופן קרישת הדם), שאל/י את הרופא המטפל שמבצע את ההליך מה לעשות.

דוגמאות למדללי דם		
אספירין	טינזפארין - (Innohep®) (tinzaparin®)	פרסוגרל - (Effient®) (prasugrel®)
ואפארין - (Jantoven®) (Coumadin®)	אנוקספארין - (Lovenox®) (enoxaparin)	טיקלופידין - (Ticlid®)
דלטפארין - (Fragmin®) (dalteparin®)	קלופידוגרל - (Plavix®) (clopidogrel)	
הפריין	צילוסטזול - (Pletal®) (cilostazol)	

תרופות לסוכרת

אם את/ה נוטל/ת אינסולין או תרופות אחרות לסוכרת, שאל/י את הרופא שרשם לך אותן מה לעשות בבוקר ההליך. ייתכן ויהיה עליך לשנות את המינון לפני ההליך.

אספירין ותרופות אחרות אנטי-דלקתיות שאינן כוללות סטרואידים (NSAID)

אם את/ה נוטל/ת אספירין, תרופה המכילה אספירין, או NSAID כגון איבופרופן (Advil®, Motrin), שאל/י את הרופא אם עליך להפסיק ליטול אותה לפני ההליך. הדבר יהיה תלוי בסיבה שבגללה את/ה נוטל/ת אותה.

למידע נוסף, ניתן לקרוא את *How To Check if a Medicine or Supplement Has Aspirin, Other NSAIDs, Vitamin E, or Fish Oil* (www.mskcc.org/cancer-care/patient-education/common-medications-containing-aspirin-and-other-nonsteroidal-anti-inflammatory-drugs-nsaids).

ויטמין E ותוספי תזונה אחרים

אם את/ה נוטל/ת ויטמין E, עליך להפסיק ליטול אותו 7 ימים לפני ההליך, או על פי הוראת הרופא.

אם את/ה נוטל/ת מולטי-ויטמין, תרופות צמחיות כלשהן, או כל תוסף תזונה אחר, שאל/י את הרופא אם עליך להמשיך ליטול אותם.

ספרי לנו אם את/ה חולה

אם את/ה מפתח/ת מחלה כלשהי (חום, צינון, כאב גרון או שפעת) לפני ההליך, צור/י קשר עם

ביום שלפני ההליך

שים לב למועד ביצוע ההליך הרפואי

איש צוות יתקשר אליך ביום שלפני ביצוע ההליך. אם הההליך מתוכנן ליום שני, הם יתקשרו אליך ביום שישי שקודם לו. אם לא תתקבל שיחת טלפון עד השעה 16:00, יש להתקשר ל-212-639-5948.

איש הצוות יאמר לך באיזו שעה עליך להגיע לבית החולים ביום ביצוע ההליך. הם גם יזכירו לך לאן עליך לפנות. ההליך יתקיים באחד מהאתרים הבאים:

- מרכז טיפול אמבולטורי לילדים (PACC)
שדרת יורק 1275 (בין הרחובות 67 מזרח ו-68 מזרח)
ניו יורק, ניו יורק, 10065
יש לקחת את מעלית B לקומה 9.
- המרכז הטרומ-ניתוחי (PSC) בקומה 6
שדרת יורק 1275 (בין הרחובות 67 מזרח ו-68 מזרח)
ניו יורק, ניו יורק, 10065
יש לקחת את מעלית B לקומה 6.

ניתן לבקר בעמוד www.msk.org/parking לצורך קבלת מידע אודות חניה והוראות הגעה לכל המיקומים של MSK.

הנחיות לאכילה לפני ההליך שלך

אין לאכול מזונות מוצקים לאחר חצות בלילה שלפני ביצוע ההליך. זה כולל סוכריות קשות ומסטיק.

ביום ההליך

הנחיות לשתיה לפני הניתוח

ניתן להמשיך לשתות פורמולה, חלב אם ונוזלים צלולים לאחר חצות. יש לעקוב אחר ההוראות שבטבלה למטה. ניתן לצחצח שיניים וליטול את תרופותיך עם לגימה קטנה של מים.

מתי להפסיק לשתות

כמות לשתיה

סוג הנוזל

יש להפסיק לשתות פורמולה 6 שעות לפני מועד הגעתך המתוכנן.	כל כמות	פורמולה
יש להפסיק לשתות חלב אם 4 שעות לפני מועד הגעתך המתוכנן.	כל כמות	חלב אם
יש להפסיק לשתות נוזלים צלולים שעתים לפני מועד הגעתך המתוכנן.	☐ גילאי 0-3: עד 4 אונקיות (120 מ"ל) ☐ גילאי 4-8: עד 6 אונקיות (180 מ"ל) ☐ גילאי 9-13: עד 8 אונקיות (240 מ"ל) ☐ גילאי 13 ומעלה: עד 12 אונקיות (360 מ"ל)	נוזלים נקיים כגון מים, מיץ פירות ללא עיסת פרי, משקאות מוגזים (תוססים), תה ללא חלב וקפה ללא חלב.

אין לשתות דבר החל משעתיים לפני זמן ההגעה המתוכנן. זה כולל פורמולה, חלב אם, מים, ונוזלים צלולים אחרים.

עליך ליטול את תרופותיך על פי ההנחיות.

אם הרופא מורה לך ליטול תרופות מסוימות בבוקר ההליך, יש ליטול רק את התרופות האלה עם לגימה קטנה של מים. תלוי בתרופות שאתה נוטל, אלה יכולות להיות כל תרופות הבוקר הרגילות שלך, חלקן או אף אחת מהן.

מקלחת

יש להתקלח תוך שימוש בסבון, בשמפו או במרכך הרגילים. לאחר המקלחת, ייבש/י את עצמך באמצעות מגבת נקיה ולבש/י בגדים נקיים. אין למרוח תחליב, קרם, דיאודורנט, מייק אפ, טלק, בושם או אפטר שייב.

פרטים שחשוב לזכור

- יש ללבוש בגדים נוחים ורפויים.
- אם את משתמשת בעדשות מגע, אנא הרכיבי את משקפיך במקומן. הרכבת עדשות מגע בעת ההליך עלולה לפגוע בעיניך.
- אין לענווד פריטים מתכתיים. יש להסיר את כל התכשיטים, כולל פירסינג בגוף. הציווד בו נעשה שימוש במהלך הניתוח עלול לגרום לכוויות במידה והוא בא במגע עם מתכת.
- דברי ערך יש להשאיר בבית.
- בעת המחזור חודשי (וסת), השתמשי בתחבושת היגינית ולא בטמפון. תקבלי תחתונים חד

מה להביא

- רשימה של כל התרופות שאת/ה נוטל/ת בבית, כולל תרופות מרשם ותרופות ללא מרשם, מדבקות וקרמים.
- תרופות לבעיות נשימה (כגון משאפים), במידה ואת/ה עושה שימוש בכאלה.
- תרופות לכאבים בחזה, במידה ואת/ה עושה שימוש בכאלה.
- נרתיק למשקפיים או עדשות מגע.
- טופס ייפוי כוח רפואי והנחיות מתקדמות אחרות, במידה ומילאת טפסים שכאלה.
- מכשיר הנשמה לדום נשימה בשינה (כגון מכשיר ה-CPAP או BiPAP), אם יש ברשותך מכשיר שכזה.
- משאב זה. יעשה בו שימוש כדי ללמוד כיצד לטפל ב-CVC לאחר ההליך.

עם הגעתך לבית החולים

בהגיעך לבית החולים השתמש במעלית B לקומה 9 (אם את/ה הולך/ת ל-PACC) או לקומה 6 (אם את/ה הולך/ת ל-PSC).

אנשי צוות רבים יבקשו ממך לומר ולאייט את שמך ואת תאריך הלידה שלך. זאת למען בטחונך. ייתכן שמטופלים בעלי אותו שם או שם דומה יעברו הליך באותו יום.

כאשר יגיע הזמן להחליף בגדים לקראת ההליך, יינתנו לך חלוק, כותונת וגרביים נגד החלקה של בית החולים.

פגישה עם האחות

תיפגשי/ עם האחות לפני ההליך. עדכן/י את האחות לגבי מינון התרופות (כולל מדבקות וקרמים) שנטלת לאחר חצות והזמן בו נטלת אותם.

האחות תחדיר עירוני תוך ורידי (IV) באחד מורידיך. העירוני עשוי לשמש כדי לתת לך נוזלים, תרופות שיסייעו לך להירגע במהלך ההליך, או שניהם.

פגישה עם הרופא המרדים

תיערך פגישה גם עם הרופא המרדים לפני הניתוח. הרופא:

- יבדוק יחד איתך את ההסטוריה הרפואית שלך.

- ישאל אותך האם היו לך בעיות עם הרדמה בעבר, כולל בחילה (תחושה כאילו את/ה עומד/ת להקיא) או כאב.
- ישוחח איתך אודות נוחות וביטחון בעת הניתוח.
- ישוחח איתך על סוג ההרדמה שאת/ה עומד/ת לקבל.
- יענה על שאלותיך בנושא הרדמה.

הכנה לקראת ההליך

מבקר אחד או שניים יוכלו לשהות איתך בעת ההמתנה לתחילת ההליך. כאשר יגיע זמן ביצוע ההליך, אחד מאנשי הצוות ילווה את מבקרין לחדר ההמתנה.

לפני הכניסה לחדר הניתוח עליך להסיר אביזרי שמיעה, מכשירים תותבים, פאה וחפצי דת, אם קיימים כאלה ברשותך.

תוכל/י להיכנס לחדר הניתוח בהליכה או להיות מובל/ת על מיטה על ידי אחד מאנשי הצוות. חבר בצוות חדר הניתוח יסייע לך לעבור למיטת הניתוח. ברגע שתרגיש בנוח, הרופא המרדים ייתן לך תרופת הרדמה דרך העירווי ואז תירדם.

במשך ההליך

ראשית, הרופא ייתן לך זריקה של חומר הרדמה מקומי ליד עצם הבריח. חומר הרדמה מקומי הוא תרופה ההופכת אזור מסויים בגופך לרדום. הדבר ימנע ממך להרגיש כאב לאחר ההליך.

לאחר מכן הרופא יבצע 2 חתכים כירורגיים, הנקראים נקודת הכניסה ונקודת היציאה.

- **נקודת הכניסה:** הוא המקום בו ה-CVC נכנס לוריד. החתך יתבצע ממש מתחת לעצם הבריח שלך.
- **נקודת היציאה:** הוא המקום בו ה-CVC יוצא מהגוף. חתך זה יתבצע מספר סנטימטרים מתחת לנקודת הכניסה.

הרופא ימקם קצה אחד של ה-CVC דרך נקודת הכניסה לתוך הווריד. הקצה השני יושחל מתחת לעור וייצא מחוץ לגוף בנקודת היציאה. הדבר יסייע ל-CVC להישאר במקומו ללא תזוזה.

לאחר שה-CVC יימצא במקומו, הרופא יסגור את נקודת הכניסה באמצעות Dermabond® (דבק כירורגי) או Steri- Strips™ (סרט כירורגי). נקודת היציאה תיסגר באמצעות תפרים. ה-CVC ייתפר לעורך בנקודת היציאה כך שיישאר במקומו עד שיעוגן בתעלה שמתחת לעור. לאחר מכן יונחו 2 תחבושות: תחבושת אחת על נקודת הכניסה והשניה על נקודת היציאה וה-CVC.

לאחר ההליך

כאשר תתעורר/י לאחר ההליך תימצא/י בחדר ההתאוששות שלאחר הרדמה (PACU). ברגע שתהיה/י ער/ה לחלוטין, האחות תכניס את המבקרים שיוכלו לשהות איתך.

האחות תמשיך לעקוב אחרי חום גופך, הדופק, לחץ הדם, ורמות החמצן שלך. ברגע שתהיה/י ער/ה לחלוטין, היא תיתן לך משקה וחטיף קל.

האחות תלמד אותך ואת המטפל שלך כיצד לטפל בחבישה לפני שחרורך מבית החולים. היא תיתן לך גם ערכת חירום. על הערכה לכלול:

- 2 מהדקים ללא שיניים
- 1 ערכה להחלפת חבישה
- פדים של אלכוהול
- סרט הדבקה (נייר) רפואי
- משרד הרופא המטפל ומספרי טלפון לחירום

חשוב לשמור על ערכת החירום איתך בכל עת. תזדקק/י לה במקרה וקיימת דליפה מהצנתר, החבישה מתלכלכת או נופלת, או אם המחבר או מכסה החיטוי נושרים.

הטיפול בחתכים

ייתכן ותחושה/י מעט אי נוחות באיזור החתכים. הצוות המטפל יכין תוכנית לניהול כאב המבוססת על צרכיך הספציפיים. דווח/י להם אם את/ה מרגישה שהכאב אינו מנוהל כראוי.

חשוב לשמור על התחבושות יבשות לפחות במשך 24 השעות הראשונות (יום 1) לאחר ההליך. לאחר 24 שעות יהיה צורך להחליף את התחבושות. קרא/י את הסעיף "החלפת תחבושת, מחברים ללא מחט ומכסי חיטוי" לקבלת הוראות נוספות.

יומיים לאחר ההליך תוכל/י להסיר את התחבושת המכסה את שתי הנקודות. אין צורך להניח תחבושת חדשה. אם יש לך סרטי הדבקה Steri-Strips, השאר/י אותם במקומם עד שיתחילו להתקלף מאליהם. דבר זה אמור להתרחש בין 3 ל-5 ימים לאחר ההליך. אל תסיר/י את התחבושת המכסה את ה-CVC.

הרופא המטפל ייתן לך הנחיות לגבי התרגילים והתנועות שתוכל/י לבצע בזמן שהחתכים מחלימים. התייעץ/י עם הרופא לפני שתתחיל/י לבצע תרגילים מאמצים (כגון ג'וגינג, ריצה או

הטיפול ב-CVC

- אין להשקיע את ה-CVC במים (כגון אמבטיה או בריכת שחיה).
- הדק/י את הלומנים כאשר ה-CVC לא נמצא בשימוש.
- יש לשמור על ה-CVC מאובטח בכל עת בכדי להימנע ממשיכתו. שאל/י את האחות לגבי הדרך הטובה ביותר לשמור על ה-CVC ולאבטח אותו.
- יש להימנע מספורט מגע ומפעילויות העלולות למשוך את ה-CVC (כגון כדורגל או היאבקות). שאל/י את הרופא המטפל לגבי כל פעילות לפני שאת/ה מתחיל/ה בביצוע שלה. הקפד/י שלא למשוך את ה-CVC בעת החלפת בגדים.
- בדוק/י את נקודת היציאה מידי יום להיווצרות של:
  - אדמומיות
  - רגישות
  - דליפה
  - נפיחות
  - דימום

במידה ונתקלת באחת מתופעות אלה, יש ליצור קשר עם הרופא המטפל. ייתכן ויש לך זיהום.

מה לעשות במקרה של דליפה מה-CVC

1. הדק/י את ה-CVC מעל הדליפה. אם יש באפשרותך, הזז/י את המהדק הלבן על הצינורית כך שימוקם מעל לדליפה. אם אין באפשרותך להשתמש במהדק הלבן, השתמש/י במהדק ללא שיניים מתוך ערכת החירום.
2. נגב את אזור הדליפה באמצעות פד אלכוהול.
3. כסה/י את אזור הדליפה באמצעות סרט ההדבקה הרפואי.
4. יש להתקשר לרופא המטפל באופן מיידי. לעיתים קרובות CVC ניתן לתיקון.

מה לעשות אם תחבושת ה-CVC ניזוקה, התרופפה, התלכלכה או נרטבה.

יש להחליף תחבושת באופן מיידי. פעל/י על פי ההוראות בסעיף "החלפת תחבושת, מחברים ללא מחט ומכסי חיטוי".

מה לעשות אם המחבר ללא מחט מתלכלך או נושר

- אם המחבר ללא מחט מתלכלך יש להחליף אותו. פעל/י על פי ההוראות בסעיף "החלפת תחבושת, מחברים ללא מחט ומכסי חיטוי".
- אם המחבר ללא מחט נושר, יש להשליך אותו לאשפה. אל תניח/י אותו בחזרה על הלומן. הרכב/י מחבר ללא מחט חדש על פי ההנחיות שלהלן.
  1. אסוף את כל הציוד. תזדקק/י ל:
    - 2 פדים של אלכוהול
    - מחבר ללא מחט חדש
    - מכסה חיטוי חדש
  2. ודא/י שהמהדק על הלומן סגור.
  3. בעזרת פד אלכוהול, החזק/י את הלומן בידך הלא-דומיננטית (היד בה אינך כותב/ת) קרוב, אך לא נוגע, במחבר ללא המחט.
  4. קח/י פד אלכוהול נוסף בידך הדומיננטית. נקה/י את קצה הלומן באמצעות פד האלכוהול במשך 15 שניות. השלך/י את פד האלכוהול. הנח ללומן להתייבש במשך 15 שניות.
  5. אחוז/י את המחבר ללא מחט החדש בידך הדומיננטית. אם יש לו מכסה, יש להסיר אותו. סובב/י את המחבר ללא מחט לתוך הלומן.
  6. חבר/י מכסה חיטוי לקצה המחבר ללא מחט.
- צור/י קשר עם הרופא המטפל לאחר הרכבת המחבר ללא מחט החדש. ייתכן שיהיה צורך לקחת דם כדי לוודא שלא יתרחש זיהום.

מה לעשות אם מכסה החיטוי נושר

השלך/י את מכסה החיטוי שנשר. אל תניח/י אותו בחזרה על הלומן.

להרכבת מכסה חיטוי חדש:

1. שטוף את ידיך במים וסבון או בנוזל חיטוי ידיים על בסיס אלכוהול.
2. הוצא/י מכסה חיטוי חדש מתוך ערכת החירום. הסר את המכסה מהרצועה.

3. החזק את המחבר ללא מחט ביד אחת. ביד השנייה, יש לדחוף ולסובב בעדינות את מכסה החיטוי החדש לקצה המחבר ללא מחט.

הנחיות לגבי מקלחת

יש לעקוב אחר ההוראות בסעיף זה בעת המקלחת. אין להשקיע את ה-CVC במים (כגון אמבטיה או בריכת שחיה).

למידע נוסף בנוגע למקלחת עם CVC, צפה/י בסרטון שלהלן.

Please visit www.mskcc.org/he/cancer-care/patient-education/video/showering-while-you-have-central-venous-catheter to watch this video

שימוש בכיסוי עמיד למים

תוכל/י להתקלח כשהצנתר נמצא במקומו באמצעות שימוש בכיסוי עמיד למים מעל לתחבושת (כגון AquaGuard®). ניתן לרכוש כיסויים עמידים למים ברשת.

בכל פעם שאת/ה מתקלח/ת יש לכסות לגמרי את התחבושת ואת ה-CVC בעזרת כיסוי עמיד למים חדש כדי להגן עליהם מפני רטיבות. כדי להניח את הכיסוי העמיד למים:

1. קלף את הרצועות מהחלק העליון ומהצדדים.

2. הנח את הקצה העליון מעל התחבושת. אין לאפשר לסרט ההדבקה שעל הכיסוי העמיד למים לגעת בתחבושת. הדבר עלול לקלף את התחבושת בעת הסרת הכיסוי לאחר המקלחת. החלק את הכיסוי כלפי מטה על גבי התחבושת.

3. קלף את הרצועה מהחלק התחתון. ודא/י שהקצה התחתון של הכיסוי העמיד למים נמצא מתחת לתחבושת ושהלומנים של הצנתר תחובים תחת המכסה ומכוסים לחלוטין. החלק את החלק התחתון כלפי מטה.

אין להתקלח במשך יותר מ-15 דקות. השתמש במים חמימים, לא במים חמים. זה יסייע למנוע מהכיסוי העמיד למים מלהיתלש.

לאחר המקלחת ייבש/י את הכיסוי העמיד למים לפני הסרתו. אם התחבושת נרטבת, יש להחליף אותה. פעל/י על פי ההוראות בסעיף "החלפת תחבושת, מחברים ללא מחט ומכסי חיטוי".

השתמש/י בתמיסת ניקוי אנטיספטית כלורהקסידין גלוקונאט 4%

(CHG) של העור, כגון Hibiclens®.

בזמן שה-CVC נמצא במקומו, חשוב במיוחד לשמור על העור נקי כדי להפחית את הסיכון לזיהום. אנו ממליצים על שטיפה עם תמיסת 4% CHG מידי יום כל עוד ה-CVC נמצא במקומו.

4% CHG הוא חומר אנטיספטי חזק (נוזל המחסל חיידקים ובקטריות) המחסל חיידקים למשך 24 שעות לאחר השימוש. מקלחת עם תמיסת 4% CHG אנטיספטית לניקוי העור תסייע להפחית את הסיכון לזיהום בזמן שה-CVC במקומו.

ניתן לרכוש תמיסת ניקוי אנטיספטית של העור 4% (CHG) גם ללא מרשם בבית המרקחת המקומי או ברשת. תקבלי גם בקבוק קטן בעת שחרורך מבית החולים.

הנחיות לשימוש בתמיסת 4% CHG

1. יש לחפוף את השיער עם השמפו והמרכך הרגילים שלך. חשוב לשטוף את הראש היטב.
2. יש לשטוף את הפנים ואיזור אברי המין (המפשעה) עם הסבון הרגיל שלך. שטוף את גופך היטב במים חמימים.
3. פתח את בקבוק תמיסת 4% CHG. שפוך מעט לתוך כפות ידיך או על מטלית רחצה נקיה.
4. התרחקי/י מזרם המים במקלחת. שפשף את תמיסת 4% CHG בעדינות על הגוף מהצוואר לרגליים. אין להניח את התמיסה על הפנים או באזור המפשעה.
5. יש לחזור אל מתחת לזרם המקלחת כדי לשטוף את תמיסת ה-4% CHG. השתמש במים חמימים.
6. התנגב במגבת נקייה.

אין למרוח תחליב, קרם, דיאודורנט, מייק אפ, טלק, בושם או אפטר שייב לאחר המקלחת.

נקודות שחשוב לזכור בעת השימוש בתמיסת ה-4% CHG.

- אין להשתמש ב-4% CHG על ילדים מתחת לגיל חודשיים.
- אין להשתמש בסבון רגיל, קרמים, טלק או דיאודורנט לאחר הרחצה ב-4% CHG בלי לשוחח על כך קודם עם האחות. אם את/ה נמצא/ת בבית החולים, האחות עשויה לתת לך תחליב בו תוכלי להשתמש לאחר השימוש בתמיסת 4% CHG.
- אין להשתמש ב-4% CHG על הראש, הפנים, האוזניים, העיניים, הפה, אזור המפשעה או על פצעים עמוקים. אם יש לך פצע ואינך בטוח/ה אם אפשר להשתמש בתמיסת 4% CHG עליו, שאל/י את הרופא המטפל.

- אין להשתמש ב- 4% CHG במידה וקיימת אלרגיה לכלורהקסידין.
- אם העור הופך למגורה, או שמתרחשת תגובה אלרגית בעת השימוש בתמיסת 4% CHG, יש להפסיק את השימוש וליצור קשר עם הרופא המטפל.

החלפת תחבושת, מחברים ללא מחט ומכסי חיטוי

יש להחליף את התחבושת, את המחברים ללא מחטים ואת מכסי החיטוי ולשטוף את ה-CVC לפחות פעם בשבוע. בדרך כלל האחות תבצע עבורך את הפעולות האלה במהלך פגישותיך. כדאי לדעת כיצד לבצע פעולות אלה בעצמך במקרה שהתחבושת, המחבר ללא מחטים או מכסה החיטוי ניזוקים, מתרופפים, נרטבים, מתלכלכים או נופלים.

יש ליצור קשר עם הרופא המטפל במידה ויש לך שאלות נוספות.

- אין להחליף תחבושת בחדר האמבטיה לאחר מקלחת. האדים מהמקלחת עלולים למנוע מסרט הדבקה להידבק לעור.
- לשם כיסוי נקודת היציאה יהיה צורך לעשות שימוש בתחבושת Tegaderm™. יש להחליף תחבושת פעם בשבוע. אם התחבושת נרטבת, ניזוקה או מתלכלכת, יש להחליפה מוקדם יותר. החלף/י אותה באותו יום שבו תחליף/י את המחברים ללא מחטים ואת מכסי החיטוי ושטיפת ה-CVC.
- אם פד הג'ל על תחבושת Tegaderm מתנפח, יש להחליף את התחבושת. תוכל/י לבדוק את פד הג'ל על ידי לחיצה עדינה עליו באמצעות האצבע. אם תבחין/י בשקע, פירושו של דבר שהפד התנפח ויש להחליף את התחבושת. הדבר יכול להתרחש במידה ויש הזעה רבה מתחת לתחבושת.
- אם את/ה חווה בעיות בעור, כגון גירוי או רגישות, האחות עשויה להציע סוג אחר של תחבושת. במקרה שכזה, ייתכן ויהיה עליך להחליפה לעיתים קרובות יותר מאשר פעם בשבוע.
- לא משנה באיזו תחבושת נעשה שימוש, יש תמיד להחליפה באופן מיידי במידה והיא מתרופפת או נרטבת. אין לשים תחבושת נוספת או סרט דביק נוסף מעליה.

ציוד

- 1 ערכה להחלפת חבישה
- כפפות לא סטריליות
- סרט הדבקה (נייר) רפואי

- 1 מכסה חיטוי לכל לומן
- תחבושת חלופית או מחבר ללא מחט, אם ניתנו לך כאלה על ידי האחות
- מראה שיכולה להיות ניצבת על שולחן, כגון מראת איפור
- תרסיס או מגבונים להסרת דבק, על פי הצורך

נוהל סטרילי להחלפת תחבושת

אין להחליף תחבושת בחדר האמבטיה לאחר מקלחת.

1. יש להכין איזור עבודה נקי. אסוף את כל הציוד.

2. פתח/י את המשאב "המפה להחלפת תחבושת למטופלים ילדים": CVC הכלולה בגרסה המודפסת של משאב זה. אם תשתמש/י גם במשאב *How to Put on Your Sterile Gloves* (www.mskcc.org/cancer-care/patient-education/sterile-gloves), יש לפתוח גם אותו. פרוש/י אותם במקום בו ניתן יהיה לראותם. לא תוכל/י לגעת באף אחד מאלה ברגע שתתחיל/י בהחלפת התחבושת, מכיוון שהדבר יפגום בסטריליות התהליך.

ערכת החלפת התחבושת מגיעה גם עם רשימת פעולות לביצוע. רשימה זו מהווה סיכום קצר של מידע בסיסי. תוכל/י להשתמש בה יחד עם משאב זה. יש לה 2 צדדים. השתמש/י בצד בו האחות הנחתה אותך.

3. יש לשטוף את הידיים היטב.

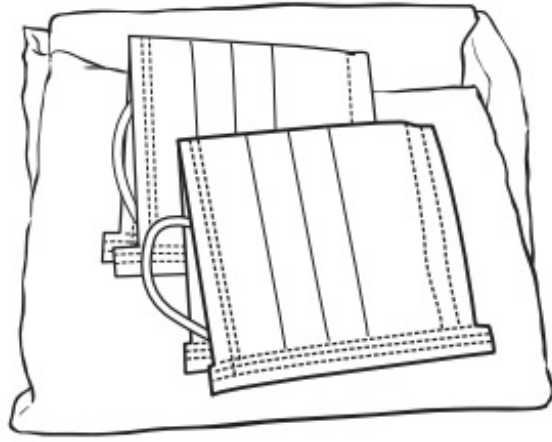
◦ במקרה של שטיפת הידיים במים וסבון, יש להרטיב את הידיים במים חמימים ולמרוח עליהן סבון אנטיביוטיקטריאלי. יש לשפשף היטב את הידיים במשך 20 שניות לפחות ואז לשטוף. יש לייבש את הידיים במגבת נייר ולהשתמש באותה מגבת בכדי לסגור את הברז. אם אין ברשותך מגבות חד פעמיות, ניתן להשתמש במגבות בד נקיות. יש להחליפן כשהן רטובות.

◦ במקרה של שימוש במחטא ידיים על בסיס אלכוהול, יש להקפיד לכסות את כל חלקי הידיים. יש לשפשף את הידיים היטב עד שהן יבשות.

4. מקם/י את עצמך בצורה נוחה. נתק/י את ה-CVC מבגדיך, במידת הצורך. פתח/י או הסר/י את בגדיך כדי לחשוף את ה-CVC.

5. ודא/י שמהדקי ה-CVC סגורים.

6. קלף/י את האריזה החיצונית של ערכת החלפת התחבושת. שתי מסכות כירורגיות תימצאנה בחלק העליון (ראה איור 2). גם את/ה וגם האדם שמסייע לך להחליף תחבושת צריכים לעטות מסכה. אין לגעת בשום דבר אחר בתוך הערכה.

איור 2. ערכה להחלפת תחבושת

7. עטה את הכפפות הלא סטריליות. הסרי את התחבושת הישנה על ידי אחיזה בעדינות בקצה התחבושת וקלף/י אותה לאט מהעור לכיוון נקודת היציאה.

- בזמן קילוף התחבושת, הנחי את האגודל או האצבע על פד הג'ל כדי להחזיק את ה-CVC במקומו ולהימנע ממשיכתו.
  - כדי להקל על הסרת התחבושת, נגבי את האזור שמתחת לפד הג'ל בעזרת פד הסרת דבק או השתמשי בתרסיס להסרת דבק.
  - ודאי שכל פד הג'ל מוסר יחד עם התחבושת.
- השלך/י את הכפפות ואת התחבושת הישנה.

8. בלי לגעת באזור, בדוק/י את נקודת היציאה ואת העור שסביבה. במקרה שאתה/ מחליף/ה את התחבושת בעצמך, קל יותר לבצע זאת תוך התבוננות במראה. אם נקודת היציאה אדומה, מגורה, נפוחה או דולפת, דווח/י על כך לרופא לאחר שתסיים/י להחליף את התחבושת.

9. פתח/י את משטח הנייר הסטרילי הלבן כדי לראות את שאר הציוד. אם האחות נתנה לך תחבושת אחרת או מחבר ללא מחט אחר לשימוש, פתח/י את האריזה כך שהתחבושת או המחבר ייפלו על משטח הנייר הסטרילי.

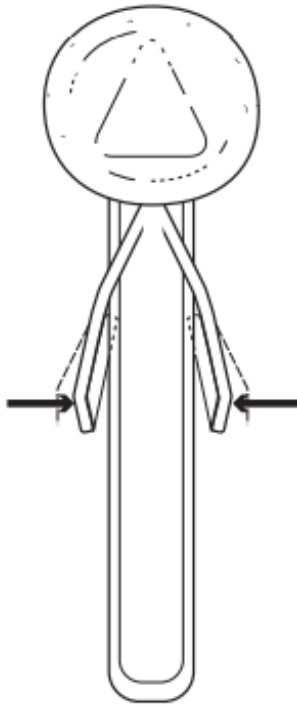
מנקודה זו והלאה, אין לגעת ב-CVC או בעור, מלבד באמצעות פד אלכוהול. הדבר יצמצם את הסיכון לזיהום.

10. יש לשטוף ידיים ביסודיות עם מים וסבון אנטיביוטיקטריאלי או להשתמש בשקיק הנוזל לחיטוי ידיים המסופק בחלק החיצוני של הערכה.

11. הוצא/י את האריזה עם הכפפות הסטריליות. היזהר/י שלא לגעת בשום דבר אחר הנמצא על

יש לעטות את הכפפות הסטריליות בהתאם להנחיות הנמצאות בסעיף *How to Put on Your Sterile Gloves* (www.mskcc.org/cancer-care/patient-education/sterile-gloves), ולגעת עם כפות ידיך אך ורק בחלק הפנימי של הכפפות הסטריליות. לאחר עטיית הכפפות, ודאי שאינך נוגע/ת בשום דבר אחר מלבד הפריטים שעל גבי משטח הנייר הסטרילי.

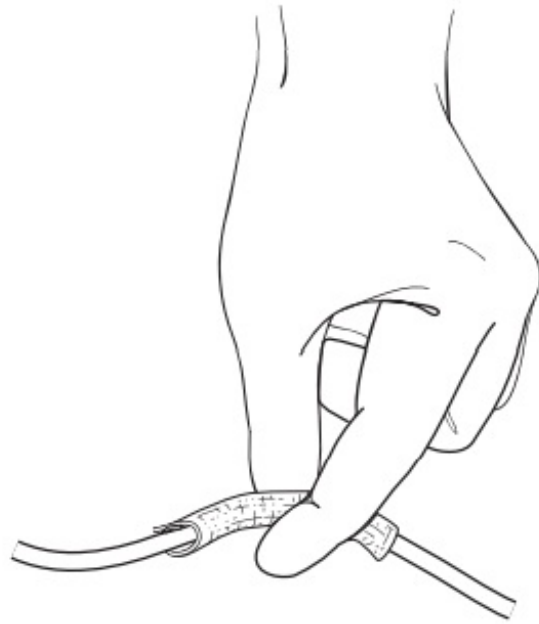
12. הוצאי את משטח הנייר הסטרילי השני, פרושי והנחי אותו על משטח העבודה. העברי את כל הפריטים ממשטח הנייר הסטרילי הראשון למשטח הסטרילי השני.
13. פתחי את כל פדי האלכוהול והוצאי אותם מן העטיפה. הנחי את פדי האלכוהול חזרה על משטח הנייר הסטרילי השני. השלכי את העטיפות.
14. קחי את אפליקטור ChloraPrep® בידך הדומיננטית. צבוטי את הכנפיים יחד בצד עד לשמיעת קול נקישה (ראה איור 3).

איור 3. אפליקטור ChloraPrep

15. קחי פד אלכוהול נוסף בידך הלא-דומיננטית. השתמשי בו כדי להרחיק את ה-CVC מהחזה (ראה איור 4). אין לגעת ב-CVC עצמו. יש לגעת רק בפד האלכוהול.

איור 4. החזקת הצנתר

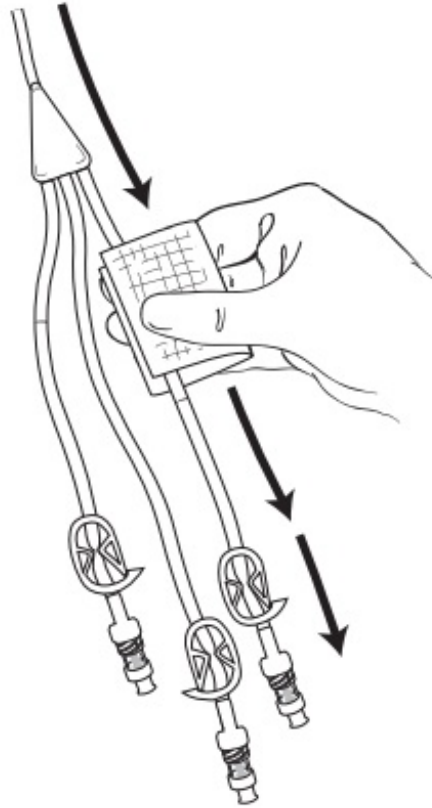
16. כשאת/ה מתחיל/ה מנקודת היציאה, שפשף/י מעלה ומטה ומצד לצד עם ChloraPrep כדי ליצור ריבוע בגודל 2 אינץ' סביב נקודת היציאה (ראה איור 5). שפשף/י במשך 30 שניות. השלך/י את ה-ChlorPrep.

איור 5. ניקוי נקודת היציאה

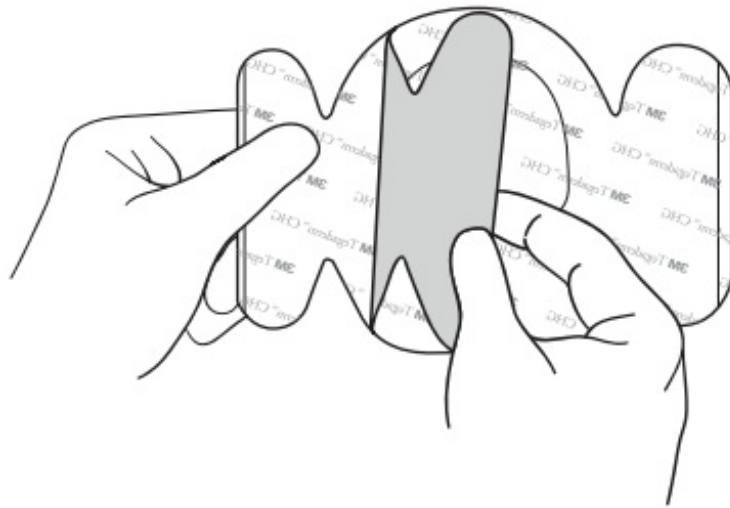
17. אפשר/י לאזור להתייבש באוויר במשך 30 שניות לפחות. אל תנשוף/י או תנפנף/י עליו. המשך/י להחזיק את ה-CVC הרחק מהחזה.

18. קח/י פד אלכוהול נוסף בידך הדומיננטית. השתמש/י כדי להחזיק את ה-CVC בדיוק מעל המקום בו הצנתר המרכזי נפרד ללומנים. החזק/י את ה-CVC הרחק מהחזה.
19. השלך/י את פד האלכוהול באמצעות ידך הלא-דומיננטית וקח/י אחד חדש. נקה/י בעדינות החל מנקודת היציאה ועד לקצה של לומן באמצעות פד האלכוהול (ראה איור 6). אל תמשוך/י את ה-CVC.

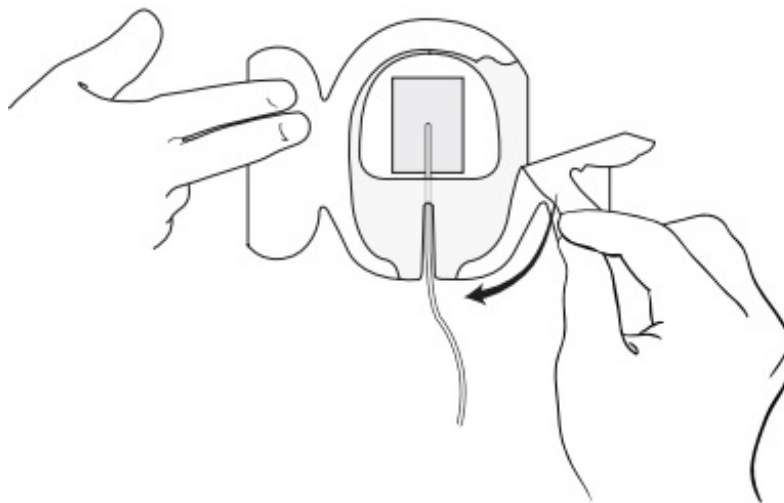
איור 6. ניקוי הלומנים (צינוריות)

20. חזור/י על צעד 19 עבור כל אחד מהלומנים.
21. ברגע שכל הלומנים נקיים, ניתן להפסיק להרחיק את ה-CVC מהגוף.
22. מרח/י את שכבת ה-No Sting Barrier על העור בצורת מלבן בערך בגודל החבישה. הנח/י לו להתייבש לגמרי באוויר. אל תנשוף/י או תנפנף/י עליו.
23. קלף/י את החלק האחורי של התחבושת (ראה איור 7). מקם/י את התחבושת עם צורת המשולש מעל ל-CVC. מרכז/י את פד הג'ל מעל נקודת היציאה והחלק/י מטה את קצות התחבושת. אין למתוח את התחבושת בעת הנחתה.

איור 7. תחבושת Tegaderm CHG

24. אחוזי בלשונית הפלסטיק העגולה מבחוץ וקלף/י את הפלסטיק מסביב לכל התחבושת (ראה איור 8). לחץ/י על החלק החיצוני של התחבושת כדי לוודא שהיא דבוקה לגמרי לעור.

איור 8. הנחה של תחבושת Tegaderm CHG

קעת הסתיים החלק הסטרילי של החלפת התחבושת. השאר/י את הכפפות והמסכה כדי להחליף את המחברים ללא מחטים ואת מכסי החיטוי.

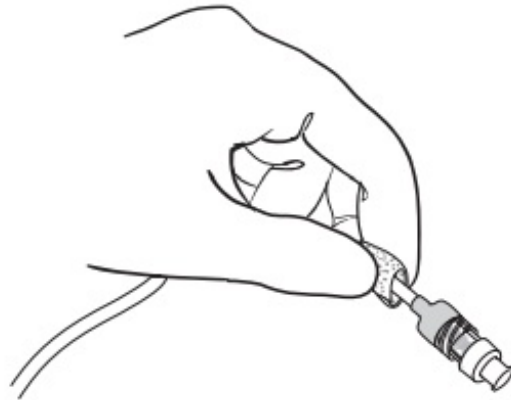
החלפת המחברים ללא מחטים ומכסי החיטוי

לאחר סיום ההחלפה לתחבושת החדשה, יש להחליף את המחבר ללא מחט ואת מכסה החיטוי בכל אחד מהלומנים של ה-CVC. ודא/י שיש ברשותך 3 פדים של אלכוהול עבור כל אחד מהלומנים.

אם את/ה מחליף/ה את התחבושת כיוון שהיא ניזוקה, התרופפה, נרטבה או התלכלכה, אין צורך לשנות את המחברים ללא מחט ואת מכסי החיטוי, אלא אם כן גם הם מלוכלכים.

1. ודא/י שהמהדקים על הלומנים סגורים.

2. בעזרת פד אלכוהול, החזק/י את הלומן בידך הלא-דומיננטית קרוב, אך לא נוגע, במחבר נטול המחט (ראה איור 9).

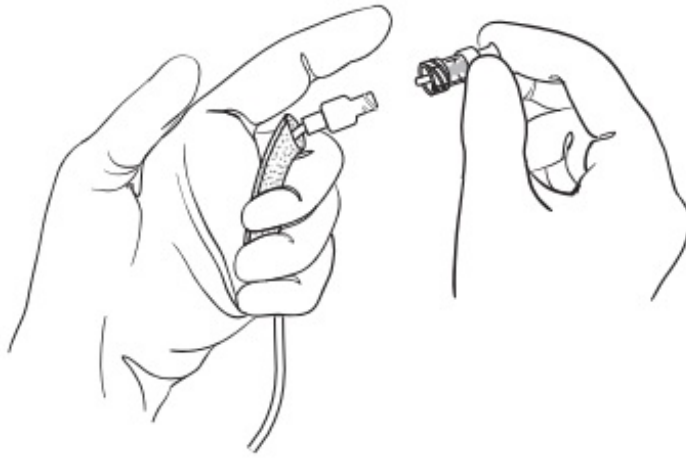
איור 9. החזקת הצנתר

3. בעזרת ידך הדומיננטית, שפשף/י את נקודת החיבור למשך 15 שניות בעזרת פד אלכוהול נוסף. הנח לו להתייבש במשך 15 שניות.

4. הסר/י בסיבוב את המחבר ללא מחט הישן. השלך/י את המחבר ללא מחט הישן ואת פד האלכוהול.

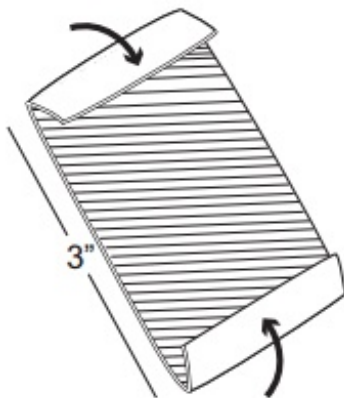
5. בעזרת ידך הדומיננטית, שפשף/י את קצה הלומן למשך 15 שניות בעזרת פד אלכוהול חדש. הנח לו להתייבש במשך 15 שניות.

6. קח/י מחבר ללא מחט חדש בידך הדומיננטית. אם יש לו מכסה, יש להסיר אותו. חבר/י בסיבוב את המחבר ללא מחט לתוך הלומן (ראה איור 10).

איור 10 . חבר בסיבוב את המחבר ללא מחט החדש

7. אם אינך שוטף/ת את ה-CVC באופן מיידי, חבר/י מכסה חיטוי על קצה המחבר ללא מחט.
  8. יש לחזור על צעדים 2 עד 7 גם עבור הלומנים האחרים.
  9. הסר/י את המסכה והכפפות. השלך/י אותן לפח.
  10. חזק/י את ה-CVC כך שלא ניתן יהיה למשוך אותו. האחות תסייע לך להחליט על הדרך הנוחה ביותר לבצע זאת. באפשרותך:
    - ניתן לתחוב אותו בתוך החזיה (במידה ואת לובשת אחת).
    - לחבר אותו בסיכה לבגדיך. בכדי לבצע זאת:
1. יש להכין פיסה אחת של סרט הדבקה מנייר באורך 3 אינץ'.
  2. יש לקפל את הפינות של סרט ההדבקה (ראה איור 11). יש להשאיר מספיק סרט הדבקה בכדי שניתן יהיה לכרוך את הסרט סביב כל הלומנים.
  3. אסוף/י את הלומנים בעזרת החלק הדביק של סרט ההדבקה. החדר/י סיכת ביטחון דרך הקצוות המקופלים והצמד/י אותה אל פנים הבגד.

איור 11. סרט הדבקה מניר

יש להשאיר את ה-CVC תלוי בצורה רופפת רק אם את/ה בטוח/ה שלא ניתן יהיה למשוך אותו.

כיצד לשטוף את ה-CVC

חבר מהצוות המטפל יאמר לך אם יש צורך לשטוף את ה-CVC. אם כן, עקוב/י אחר ההנחיות שלהלן.

ציוד

- מזרק(ים) של 10 מ"ל מלא(ים) בתמיסת מי מלח רגילה. תזדקק/י למזרק 1 לכל לומן.
- כפפות לא סטריליות
- 2 פדי אלכוהול לכל לומן.
- 1 מכסה חיטוי לכל לומן

הצעדים לשטיפת ה-CVC

1. אסוף את כל הציוד.
2. יש לשטוף את הידיים היטב.
  - במקרה של שטיפת הידיים במים וסבון, יש להרטיב את הידיים במים חמימים ולמרוח עליהן סבון אנטיביוטיקטריאלי. יש לשפשף היטב את הידיים במשך 20 שניות לפחות ואז לשטוף. יש לייבש את הידיים במגבת נייר ולהשתמש באותה מגבת בכדי לסגור את הברז. אם אין ברשותך מגבות נייר, ניתן להשתמש במגבות בד נקיות. יש להחליפן כשהן רטובות.

◦ במקרה של שימוש במחטא ידיים על בסיס אלכוהול, יש להקפיד לכסות את כל חלקי הידיים. יש לשפשף את הידיים היטב עד שהן יבשות.

3. יש לעטות זוג כפפות לא סטריליות.

4. יש לשחרר את בועות האוויר מהמזרק. בכדי לבצע זאת:

1. יש להחזיק את המזרק כשקצהו מופנה כלפי מעלה.

2. יש להקיש בעדינות על צידו. בועות האוויר ינועו כלפי מעלה.

3. שחרר/י אך אל תסיר/י את מכסה המזרק.

4. לחץ/י על בוכנת המזרק כדי לשחרר את כל האוויר.

5. הדק שוב את המכסה.

5. קח/י לומן אחד בידך הלא-דומיננטית אם קיים מכסה חיטוי, הסר/י אותו. בעזרת ידך הדומיננטית, שפשף/י את קצה המחבר ללא מחט למשך 15 שניות בעזרת פד אלכוהול. הנח לו להתייבש במשך 15 שניות.

6. הסר/י את המכסה מהמזרק. השלך/י את המכסה. המשך/י להרחיק את הלומן מגופך וודא/י ששום דבר לא נוגע בקצה הנקי של המחבר ללא מחט בזמן שאת/ה עושה זאת.

7. הכנס/י בזהירות את המזרק לתוך המחבר ללא מחט וסובב/י אותו בכיוון השעון (ימינה) עד שהחיבור מרגיש מהודק.

8. הסר/י את המהדק מהלומן. לפני שתתחיל/י להזריק את תמיסת מי המלח, ודא/י שאין פיתולים או חסימות אחרות בצינור.

9. השתמש/י בשיטת הדחיפה / השהיה כדי לשטוף את ה-CVC.

1. הזרק/י במהירות שליש מתמיסת מי המלח. עצור.

2. הזרק/י שליש נוסף מתמיסת מי המלח. עצור.

3. הזרק את השליש האחרון של תמיסת מי המלח.

אם אין באפשרותך להזריק את תמיסת מי המלח, עצור/י ובדוק/י שהלומן אינו מהודק ושאינ פיתולים או חסימות אחרות בצינור. נסה/י להזריק שוב את התמיסה.

אם עדיין אינך מצליח/ה להזריק את התמיסה, אל תשתמש/י בלחץ מוגבר כדי לשטוף את הצינורית. עקוב/י אחר צעדים 10 עד 12 ואז צור/י קשר עם הרופא המטפל.

10. הדק/י מחדש את הלומן.

11. סובב/י את המזרק נגד כיוון השעון (שמאלה) כדי לנתק אותו מהלומן. השלך/י אותו לפח.

12. חבר/י מכסה חיטוי חדש לקצה המחבר ללא מחט.

חזור/י על צעדים 4 עד 12 עבור כל לומן. ברגע שאת/ה מסיים/ת, השלך/י את המסכה והכפפות. שטוף/י את ידיך ביסודיות במים חמים וסבון אנטיביוטיקטריאלי או השתמש/י בנוזל לחיטוי ידיים.

מתי יש ליצור קשר עם הרופא המטפל

יש להתקשר לרופא המטפל באופן מיידי אם:

- קיימת אדמומיות, התנפחות או הפרשה בנקודת היציאה.
- את סובלת מחום של 38 מעלות צלזיוס (100.4 מעלות פרנהייט) או גבוה יותר.
- הצנתר שבור או דולף.
- המחבר ללא מחט נושר.
- דם נכנס חזרה לתוך הצנתר.
- הצנתר מתנתק מהמשאבה.
- הצנתר מחובר למשאבה וההתראה על המשאבה מתחילה לצפצף.
- קיימת בעיה לא מוסברת עם הצנתר.

If you have questions or concerns, contact your healthcare provider. A member of your care team will answer Monday through Friday from 9 a.m. to 5 p.m. Outside those hours, you can leave a message or talk with another MSK provider. There is always a doctor or nurse on call. If you're not sure how to reach your healthcare provider, call 212-639-2000.

למשאבים נוספים אנא בקר/י ב- www.mskcc.org/pe כדי לחפש בספריה הווירטואלית שלנו.

About Your Central Venous Catheter (CVC) for Pediatric Patients - Last updated on July 1, 2024
כל הזכויות בבעלות ושמורות ל-Memorial Sloan Kettering Cancer Center

Memorial Sloan Kettering
Cancer Center